

Keskiviikko 16. helmikuuta 2022

P9_TA(2022)0034

Kuudennen alv-direktiivin täytäntöönpano**Euroopan parlamentin päätöslauselma 16. helmikuuta 2022 kuudennen alv-direktiivin täytäntöönpanosta: mitä vielä puuttuu EU:n alv-vajeen pienentämiseksi? (2020/2263(INI))**

(2022/C 342/10)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 4 ja 14 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 113 artiklan,
- ottaa huomioon 17. toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/EY jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta – yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste ⁽¹⁾ (kuudes arvonlisäverodirektiivi),
- ottaa huomioon 28. marraskuuta 2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä ⁽²⁾ (arvonlisäverodirektiivi),
- ottaa huomioon 5. joulukuuta 2017 annetun neuvoston direktiivin (EU) 2017/2455 direktiivin 2006/112/EY ja direktiivin 2009/132/EY muuttamisesta palvelujen suorituksia ja tavaroiden etämyyntiä koskevien tiettyjen arvonlisäverovelvoitteiden osalta ⁽³⁾,
- ottaa huomioon 4. joulukuuta 2018 annetun neuvoston direktiivin (EU) 2018/1910 direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse arvonlisäverojärjestelmän tiettyjen sääntöjen yhdenmukaistamisesta ja yksinkertaistamisesta jäsenvaltioiden välisen kaupan verotusta varten ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon 21. marraskuuta 2019 annetun neuvoston direktiivin (EU) 2019/1995 direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta tavaroiden etämyyntiä ja tiettyjä kotimaisia tavaroiden luovutuksia koskevien säännösten osalta ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon 18. helmikuuta 2020 annetun neuvoston direktiivin (EU) 2020/285 yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta pienten yritysten erityisjärjestelmän osalta ja asetuksen (EU) N:o 904/2010 muuttamisesta pienten yritysten erityisjärjestelmän asianmukaisen soveltamisen valvomiseksi tehtävän hallinnollisen yhteistyön ja tietojenvaihdon osalta ⁽⁶⁾,
- ottaa huomioon 18. helmikuuta 2020 annetun neuvoston direktiivin (EU) 2020/284 direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta tiettyjen maksupalveluntarjoajia koskevien vaatimusten käyttöön ottamiseksi ⁽⁷⁾,
- ottaa huomioon 15. maaliskuuta 2011 annetun neuvoston täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 282/2011 yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY täytäntöönpanotoimenpiteistä ⁽⁸⁾,
- ottaa huomioon 5. joulukuuta 2017 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2017/2454 hallinnollisesta yhteistyöstä ja petosten torjunnasta arvonlisäverotuksen alalla annetun asetuksen (EU) N:o 904/2010 muuttamisesta ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ EYVL L 145, 13.6.1977, s. 1.⁽²⁾ EUVL L 347, 11.12.2006, s. 1.⁽³⁾ EUVL L 348, 29.12.2017, s. 7.⁽⁴⁾ EUVL L 311, 7.12.2018, s. 3.⁽⁵⁾ EUVL L 310, 2.12.2019, s. 1.⁽⁶⁾ EUVL L 62, 2.3.2020, s. 13.⁽⁷⁾ EUVL L 62, 2.3.2020, s. 7.⁽⁸⁾ EUVL L 77, 23.3.2011, s. 1.⁽⁹⁾ EUVL L 348, 29.12.2017, s. 1.

Keskiviikko 16. helmikuuta 2022

- ottaa huomioon 5. joulukuuta 2017 annetun neuvoston täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2017/2459 yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY täytäntöönpanotoimenpiteistä annetun täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 282/2011 muuttamisesta ⁽¹⁰⁾,
- ottaa huomioon 2. lokakuuta 2018 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2018/1541 asetusten (EU) N:o 904/2010 ja (EU) 2017/2454 muuttamisesta hallinnollista yhteistyötä arvonlisäveron alalla tehostavien toimenpiteiden osalta ⁽¹¹⁾,
- ottaa huomioon 21. marraskuuta 2019 annetun neuvoston täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/2026 täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 282/2011 muuttamisesta sähköisen rajapinnan kautta mahdollistettavien tavaroiden luovutusten tai palvelujen suoritusten osalta sekä muille kuin verovelvollisille palveluja suorittavia taikka tavaroiden etämyyntiä harjoittavia tai tiettyjä kotimaan sisäisiä luovutuksia suorittavia verovelvollisia koskevien erityisjärjestelmien osalta ⁽¹²⁾,
- ottaa huomioon 12. helmikuuta 2020 annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/194 neuvoston asetuksen (EU) N:o 904/2010 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä muille kuin verovelvollisille palveluja suorittavia, tavaroiden etämyyntiä harjoittavia ja tiettyjä kotimaisia tavaroiden luovutuksia suorittavia verovelvollisia koskevien erityisjärjestelmien osalta ⁽¹³⁾, joka liittyy sähköisen kaupankäynnin alv-säännöksiä koskevaan pakettiin,
- ottaa huomioon 20. toukokuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/847 verotuksen alan yhteistyötä koskevan Fiscalis-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1286/2013 kumoamisesta ⁽¹⁴⁾,
- ottaa huomioon ehdotuksen neuvoston direktiiviksi direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta arvonlisäverokantojen osalta (COM(2018)0020),
- ottaa huomioon ehdotuksen neuvoston direktiiviksi yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta pienyritysten erityisjärjestelmän osalta (COM(2018)0021),
- ottaa huomioon ehdotuksen neuvoston direktiiviksi direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta jäsenvaltioiden välisen kaupan verotuksessa sovellettavan lopullisen arvonlisäverojärjestelmän toimintaa koskevien yksityiskohtaisten teknisten toimenpiteiden käyttöönoton osalta (COM(2018)0329) ⁽¹⁵⁾,
- ottaa huomioon 6. joulukuuta 2011 annetun komission tiedonannon arvonlisäveron tulevaisuudesta: Kohti yksinkertaisempaa, vakaampaa ja tehokkaampaa sisämarkkinoiden tarpeisiin suunniteltua alv-järjestelmää (COM(2011)0851),
- ottaa huomioon 4. lokakuuta 2017 annetun komission tiedonannon alv-toimintasuunnitelman jatkotoimista: Kohti yhtenäistä EU:n alv-aluetta – Tekojen aika (COM(2017)0566),
- ottaa huomioon 7. huhtikuuta 2016 julkaistun komission toimintasuunnitelman ”Kohti EU:n yhtenäistä arvonlisäveroaletta – aika tehdä päätöksiä” (COM(2016)0148),
- ottaa huomioon 12. helmikuuta 2019 hyväksymänsä kannan ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta jäsenvaltioiden välisen kaupan verotuksessa sovellettavan lopullisen arvonlisäverojärjestelmän toimintaa koskevien yksityiskohtaisten teknisten toimenpiteiden käyttöönoton osalta ⁽¹⁶⁾,

⁽¹⁰⁾ EUVL L 348, 29.12.2017, s. 32.

⁽¹¹⁾ EUVL L 259, 16.10.2018, s. 1.

⁽¹²⁾ EUVL L 313, 4.12.2019, s. 14.

⁽¹³⁾ EUVL L 40, 13.2.2020, s. 114.

⁽¹⁴⁾ EUVL L 188, 28.5.2021, s. 1.

⁽¹⁵⁾ Voimaantuloa lykätty 1. päivään heinäkuuta 2022.

⁽¹⁶⁾ EUVL C 449, 23.12.2020, s. 295.

Keskiviikko 16. helmikuuta 2022

- ottaa huomioon 10. maaliskuuta 2021 hyväksymänsä kannan ehdotukseen neuvoston direktiiviksi hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta ⁽¹⁷⁾,
- ottaa huomioon ensimmäisessä käsittelyssä 19. toukokuuta 2021 vahvistamansa kannan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen antamiseksi veroyhteistyötä koskevan Fiscalis-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1286/2013 kumoamisesta (06116/1/2021 – C9-0179/2021 – 2018/0233(COD)) ⁽¹⁸⁾,
- ottaa huomioon 13. lokakuuta 2011 antamansa päätöslauselman alv:n tulevaisuudesta ⁽¹⁹⁾,
- ottaa huomioon 24. marraskuuta 2016 antamansa päätöslauselman aiheesta ”kohti lopullista alv-järjestelmää ja alv-petosten torjuminen” ⁽²⁰⁾,
- ottaa huomioon 26. maaliskuuta 2019 antamansa päätöslauselman talousrikoksista, veropetoksista ja veronkierrosta ⁽²¹⁾,
- ottaa huomioon 20. toukokuuta 2021 antamansa päätöslauselman Euroopan digitaalisen tulevaisuuden rakentamisesta: digitaalisten sisämarkkinoiden toiminnan esteiden poistaminen ja tekoälyn käytön parantaminen eurooppalaisten kuluttajien hyväksi ⁽²²⁾,
- ottaa huomioon 16. syyskuuta 2021 antamansa päätöslauselman verotietojen vaihtoa koskevien EU:n vaatimusten täytäntöönpanosta: edistymisen, saadut kokemukset ja esteet ⁽²³⁾,
- ottaa huomioon DIW ECON -konsulttiyhtiön toteuttaman ja parlamentin tutkimuspalvelujen pääosaston 30. elokuuta 2021 julkaiseman tutkimuksen ”VAT gap, reduced VAT rates and their impact on compliance costs for businesses and on consumers”, jossa tarkastellaan arvonlisäverovajetta, alennettuja arvonlisäverokantoja ja niiden vaikutusta säännösten noudattamisesta aiheutuviin kustannuksiin,
- ottaa huomioon 11. joulukuuta 2020 annetun tilintarkastustuomioistuimen lausunnon nro 11/2020 (annettu SEUT 287 artiklan 4 kohdan ja SEUT 322 artiklan 2 kohdan nojalla) ehdotuksesta neuvoston asetukseksi (EU, Euratom) arvonlisäverosta kertyvien omien varojen lopullisesta yhdenmukaisesta kantomenettelystä annetun neuvoston asetuksen (ETY, Euratom) N:o 1553/89 muuttamisesta,
- ottaa huomioon 16. heinäkuuta 2019 annetun tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen nro 12/2019 ”Sähköinen kaupankäynti: monia arvonlisäveron ja tullien kantoon liittyviä haasteita ei ole ratkaistu”,
- ottaa huomioon 8. helmikuuta – 3. toukokuuta 2021 pidetyn julkisen kuulemisen aiheesta ”Rahoitus- ja vakuutuspalveluja koskevat alv-säännöt – tarkistaminen”,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 54 artiklan sekä valiokunta-aloitteisten mietintöjen laatimista koskevasta lupamenettelystä 12. joulukuuta 2002 tehdyn puheenjohtajakokouksen päätöksen 1 artiklan 1 kohdan e alakohdan ja liitteen 3,
- ottaa huomioon talous- ja raha-asioiden valiokunnan mietinnön (A9-0355/2021),

⁽¹⁷⁾ EUVL C 474, 24.11.2021, s. 182.

⁽¹⁸⁾ EUVL C 15, 12.1.2022, s. 270.

⁽¹⁹⁾ EUVL C 94 E, 3.4.2013, s. 5.

⁽²⁰⁾ EUVL C 224, 27.6.2018, s. 107.

⁽²¹⁾ EUVL C 108, 26.3.2021, s. 8.

⁽²²⁾ EUVL C 15, 12.1.2022, s. 204.

⁽²³⁾ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2021)0392.

Keskiviikko 16. helmikuuta 2022

- A. ottaa huomioon, että neuvosto hyväksyi vuonna 1977 kuudennen arvonlisäverodirektiivin, jonka tavoitteena oli luoda arvonlisäveron yhdenmukainen määräytymisperuste, jonka pohjalta vahvistettaisiin yhdenmukaistetut verokannat; ottaa huomioon, että tuolloin kaikki jäsenvaltiot olivat jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta 11. huhtikuuta 1967 annettujen neuvoston ensimmäisen ⁽²⁴⁾ ja toisen ⁽²⁵⁾ direktiivin mukaisesti ottaneet käyttöön arvonlisäverojärjestelmän; ottaa huomioon, että jäsenvaltiot päättivät sen saavuttamiseksi käyttöön otettavasta siirtymäkaudesta, jota on sittemmin pidennetty;
- B. ottaa huomioon, että kuudes arvonlisäverodirektiivi laaditaan uudelleen ja kumotaan arvonlisäverodirektiivissä selkeyden lisäämiseksi; ottaa huomioon, että arvonlisäverodirektiivissä säädetään, että siirtymäsäännöt on korvattava lopullisella järjestelmällä, joka perustuu veron kantamiseen alkuperämaassa; ottaa huomioon, että siirtymäkauden järjestelmä on monimutkainen, puutteellinen ja rakenteensa vuoksi altis petoksille;
- C. ottaa huomioon, että arvonlisäveron kanto on ensisijaisesti kunkin jäsenvaltion vastuulla;
- D. ottaa huomioon, että vuonna 2013 käynnistettiin merkittävä uudelleentarkastelu sellaisen lopullisen järjestelmän aikaansaamiseksi, joka perustuisi määräpaikkaperiaatteeseen, mikä vähentäisi järjestelmän alttiutta petoksille ⁽²⁶⁾; ottaa huomioon, että määräpaikkaperiaatteen mukaan arvonlisävero lähetetään siihen jäsenvaltioon, jossa loppukulutus tapahtuu;
- E. ottaa huomioon, että 25. toukokuuta 2018 hyväksyttiin ehdotus direktiiviksi, jossa otetaan käyttöön lopullista arvonlisäverojärjestelmää koskevia yksityiskohtaisia järjestelyjä unionin sisäistä yritysten välistä tavarakauppaa ja ”siirtymäkauden” järjestelmän lakkauttamista varten ⁽²⁷⁾; ottaa huomioon, että parlamentti vahvisti tätä koskevan kantansa 12. helmikuuta 2019 ja että neuvosto ei ole vielä vahvistanut omaansa; ottaa huomioon, että tämä viivyttää tärkeitä päätöksiä arvonlisäveron mukauttamisesta EU:n talouden elpymisen yhteydessä kohtaamiimme haasteisiin ja että toimettomuuden vuoksi lainsäädännössä on edelleen sellaisia porsaanreikiä, jotka mahdollistavat arvonlisäverovajeen kasvun;
- F. ottaa huomioon, että EU:n arvonlisäverovaje väheni 20 prosentista vuonna 2009 10 prosenttiin vuonna 2019 ja että silloisten alustavien arvioiden mukaan vaje voi alittaa 130 miljardia euroa; ottaa huomioon, että suuntaus kääntyi vuonna 2020 pandemian ja sen sosioekonomisten vaikutusten vuoksi; ottaa huomioon, että menetettyjen varojen määräksi arvioidaan 164 miljardia euroa ja että kolmasosa tästä summasta on päätynyt petostentekijöille ja järjestäytyneen rikollisuuden verkostoille; ottaa huomioon, että nämä menetykset voivat muodostaa 13,7 prosentin arvonlisäverovajeen; toteaa, että tämä skenaario edellyttää strategisia toimintavaihtoehtoja;
- G. ottaa huomioon, että komissiolle 10. syyskuuta 2020 laaditun EU28:n arvonlisäverovajetta koskevan selvityksen loppuraportin 2020 (”Study and Reports on the VAT Gap in the EU-28 Member States: 2019 Final Report”) mukaan arvonlisäverovaje jäsenvaltioissa vaihtelee suuresti: alle yhdestä prosentista yli 33 prosenttiin;
- H. ottaa huomioon, että nämä menetykset ovat haitallisia sekä EU:n talousarviolle (arvonlisävero on toinen EU:n omista varoista) ja kansallisille talousarvioille että yrityksille ja EU:ssa asuville ihmisille;
- I. ottaa huomioon, että vuosien 2021–2027 Fiscalis-ohjelmalla, jonka talousarvio on 269 miljoonaa euroa, pyritään torjumaan verotuksen epäoikeudenmukaisuutta auttamalla kansallisia veroviranomaisia toimimaan paremmin yhteistyössä veropetosten, verovilpin ja aggressiivisen verosuunnittelun torjumiseksi; ottaa huomioon, että edellinen ohjelma toi EU:lle 591 miljoonan euron tulot;
- J. toteaa, että vuonna 2010 perustettua EU:n petostentorjunta-asiantuntijoiden Eurofisc-verkostoa on sen tehokkuuden varmistamisen vuoksi vahvistettava ja sille on annettava riittävät resurssit yhteisten riskianalyyysien tekemiseksi, tutkintatoimien koordinoimiseksi ja yhteistyön tekemiseksi Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF), Europolin ja Euroopan syyttäjänviraston kanssa erityisesti arvonlisäveropetosten tutkimiseksi; toteaa, että järjestelmä, jossa on paljon erilaisia arvonlisäverokantoja ja korkeat säännösten noudattamisesta aiheutuvat kustannukset, saattaa lisätä petoksia;

⁽²⁴⁾ EYVL 71, 14.4.1967, s. 1301.

⁽²⁵⁾ EYVL 71, 14.4.1967, s. 1303.

⁽²⁶⁾ EU:n yhtenäistä arvonlisäveroaletta koskevan EU:n toimintasuunnitelman mukaisesti.

⁽²⁷⁾ COM(2018)0329.

Keskiviikko 16. helmikuuta 2022

- K. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuimen lausunnossa nro 11/2020 käsitellään ehdotettua uutta menetelmää arvonlisäveroon perustuvien omien varojen laskemiseksi; ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin toteaa lausunnossaan, että ehdotus "yksinkertaistaa huomattavasti jäsenvaltioiden alv-perusteisten omien varojen laskentaa nykyiseen järjestelmään verrattuna" mutta että tilintarkastustuomioistuin "on kuitenkin havainnut riskin siitä, että lopullinen monivuotinen painotettu keskimääräinen alv-kanta ei välttämättä ole edustava kaikkien jäsenvaltioiden osalta";
- L. toteaa, että covid-19-pandemian aiheuttama sosioekonominen kriisi on vaatinut jäsenvaltioilta huomattavia verotuksellisia ja talousarviotoimia, myös yrityksille myönnettävien tukien muodossa;
- M. ottaa huomioon, että arvonlisäveroon perustuvien omien varojen osuus EU:n talousarviosta vuonna 2019 oli 11 prosenttia eli yhteensä 17,8 miljardia euroa;
- N. toteaa, että komission esittämä oikeudenmukaista ja yksinkertaista verotusta koskeva toimintasuunnitelma elpymisstrategian tueksi on osa EU:n uutta strategiaa, jolla yksinkertaistetaan verotusta ja mukautetaan sitä talouden digitalisaatioon ja vihreään siirtymään sekä torjutaan veropetoksia ja verovilppiä; toteaa, että toimintasuunnitelmassa arvonlisäveroon liittyvät asiat määritellään ensisijaisiksi tavoitteiksi, joissa keskitytään arvonlisäveropetosten torjuntaan ja rahoituspalvelujen arvonlisäveron nykyaikaistamiseen talouden digitalisoitumisen näkökulmasta;
- O. ottaa huomioon, että arvonlisäverodirektiivin hyväksymisen jälkeen rahoituspalvelut on muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta vapautettu arvonlisäverovelvollisuudesta sillä perusteella, että niistä kannetaan muita veroja (esim. vakuutusmaksuista kannettava vero);
- P. toteaa, että arvonlisävero on kaikkien 27 jäsenvaltion perimä välillinen vero, jota kannetaan useiden erilaisten kansallisten järjestelmien mukaan, ja katsoo, että kaikista niistä voidaan löytää hyviä käytäntöjä sovellettaviksi EU:n laajuisessa uudistuksessa; katsoo, että kansallisia esimerkkejä olisi pidettävä huomionarvoisina malleina ja että komission on toimittava tällaisten hyvien käytäntöjen vaihtofoorumina; toteaa, että yksi esimerkki tällaisista hyvistä käytännöistä on erään jäsenvaltion kansalliseen lainsäädäntönsä vuonna 2013 tekemät muutokset, joilla kuluttajille luotiin kannustimia pyytää lasku vaikeasti verotettavilla aloilla;
- Q. katsoo, että yleinen tavoite digitalisoida verotus on keskeinen avoimuuden, yksinkertaisuuden, vastuuvälillisyyden ja automaattisen raportoinnin varmistamiseksi ja että se on välttämätön lopullisen, yksinkertaistetun ja tulevaisuuteen varautuvan arvonlisäverojärjestelmän kannalta; ottaa huomioon, että covid-19-pandemia on sysännyt eteenpäin digitalisaation kehittämistä kaikissa liiketoimissa; toteaa, että pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset) ovat tällaisen digitalisaatioprosessin keskiössä ja että niitä olisi tästä syystä tuettava uusimman teknologian ja taitotiedon hankkimisessa;
- R. ottaa huomioon, että arvonlisävero on laajalti yhdenmukaistettu EU:n tasolla ja kuuluu unionin talousarvion omiin varoihin, minkä vuoksi se edellyttää laajaa yhteistyötä EU:n tasolla;
- S. toteaa, että parlamentti kunnioittaa täysin kansallisen verotuksellisen itsemääräämisoikeuden periaatetta;

Verokannat, veropohjat ja arvonlisäverovajeet EU:n jäsenvaltioissa

1. suhtautuu myönteisesti yleiseen positiiviseen kehitykseen, sillä EU:n jäsenvaltioiden arvonlisäverovaje pieneni 20 prosentista 10 prosenttiin vuosina 2009–2019, mikä viittaa arvonlisäveropetosten vähenemiseen EU:ssa ja siten arvonlisäverotulojen osuuden kasvuun BKT:ssa;
2. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita analysoimaan ja vaihtamaan parhaita käytäntöjä niissä jäsenvaltioissa, jotka ovat onnistuneet välttämään suuren arvonlisäverovajeen; tukee pyrkimystä löytää innovatiivisia veroratkaisuja, jotka sopivat uusiin taloudellisiin, sosiaalisiin ja ympäristöön liittyviin realiteetteihin;
3. toteaa joidenkin arvioiden osoittavan, että verotuloihin nähden neutraali verouudistus voisi alentaa yleistä arvonlisäverokantaa EU27:ssä keskimäärin seitsemän prosenttiyksikköä ja vähentää sääntöjen noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia; korostaa, että näiden arvioiden mukaan alennusten suuruus vaihtelee EU:n jäsenvaltioiden välillä Viron kahdesta Kreikan 13 prosenttiyksikköön; toteaa, ettei tämä ei ole ainoa keino vastata tarpeeseen vähentää verojärjestelmän monimutkaisuutta; katsoo, että alempi yleinen arvonlisäverokanta voisi hyödyttää kuluttajia ja erityisesti pienituloisia kotitalouksia; toteaa, että jäsenvaltioilla on mahdollisuus tutkia, miten tällainen yksi yleinen alennettu verokanta hyödyttäisi reilua kilpailua niiden markkinoilla;

4. katsoo, että monien alennettujen verokantojen käyttö on yhteiskunnassa oikeutettua erityisesti keinona vähentää arvonlisäverojärjestelmän regressiivisyyttä ja auttaa saavuttamaan tietyt kansalliset poliittiset tavoitteet, kuten välttämättömyyshyödykkeiden ja esimerkiksi terveydenhuollon ja elintarvikkeiden saatavuus, mutta toteaa, että se myös lisää verotusjärjestelmän monimutkaisuutta ja vaikeaselkoisuutta, nostaa säännösten noudattamisen kustannuksia ja voi edesauttaa petoksia; ymmärtää, että alennettujen verokantojen soveltaminen voi johtaa kuluttajahintojen alenemiseen mutta että se riippuu useasta muusta tekijästä; toteaa siksi, että tarvitaan perusteellinen analyysi ja vaikutustenarviointi;
5. panee merkille, että jäsenvaltioiden yleisten verokantojen välillä on merkittäviä eroja, mikä tekee järjestelmästä monimutkaisen, vaikka erot ovatkin perusteltuja erilaisten kansallisten talousjärjestelmien vuoksi; korostaa, että tätä monimutkaisuutta pahentaa se, että alennettuja verokantoja sovelletaan eri tavoin, mikä on oikeutettua pyrittäessä saavuttamaan sosiaaliset ja ympäristöön liittyvät tavoitteet; muistuttaa, että mahdollisuus soveltaa poikkeuksellisen alhaisia verokantoja (viidessä jäsenvaltiossa) ja siirtymäkauden verokantoja (viidessä jäsenvaltiossa) muodostaa lisäesteen johdonmukaiselle ja täysin yhteentoimivalle yhteiselle järjestelmälle;
6. ymmärtää, että järjestelmää monimutkaistavat entisestään erilaiset verokannat mutta myös vapautukset ja poikkeukset, joiden on todella oltava poikkeuksia; palauttaa mielen erityistilanteen, jossa ennen vuotta 1992 ja sen jälkeen liittyneitä jäsenvaltioita kohdellaan eriarvoisesti ja niihin sovelletaan eri sääntöjä; kehottaa komissiota käsittelemään tätä kysymystä tulevilla lainsäädäntöehdotuksissa;
7. toteaa, että komissio on käynnistänyt kahden viime vuosikymmenen aikana lähes 200 rikkomusmenettelyä arvonlisäverasioissa; kehottaa komissiota esittämään yhteenvedon näiden menettelyjen tärkeimmistä tuloksista pohjustaakseen tulevia lainsäädäntöehdotuksia, jotka koskevat alennettuja verokantoja, vapautuksia ja sitä, ettei säännöksiä ole saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä;
8. toteaa, että covid-19-pandemia antoi syyn soveltaa arvonlisäveroon liittyviä poikkeussääntöjä, mikä osoittaa, että kiireellisissä tai odottamattomissa olosuhteissa tarvitaan jonkinasteista joustavuutta; kehottaa komissiota ottamaan tämän huomioon tulevilla arvonlisäveroa koskevissa lainsäädäntöehdotuksissa;
9. toteaa, että arvonlisäverovajeen vaihtelu seuraa talouden suhdanteita ja että verosäännösten puutteellinen noudattaminen liittyy toisinaan yleisen arvonlisäverokannan korkeuteen, oikeuslaitoksen ja -järjestelmän tehottomuuteen, heikompiin oikeudellisiin instituutioihin, mielikuvaan laajasta korruptiosta sekä siihen, mikä on harmaan talouden osuus koko taloudesta;
10. panee huolestuneena merkille, että jotkin jäsenvaltiot eivät yleensä ottaen vapauta luontoissuorituksia arvonlisäverosta, minkä vuoksi yritykset tuhoavat kulutustavaroita, erityisesti palautuksia, vaikka tällainen vapautus on voimassa olevan arvonlisäverodirektiivin perusteella mahdollinen; kehottaa komissiota antamaan jäsenvaltioille selventävät ohjeet siitä, että luontoissuorituksia koskevat arvonlisäverovapautukset ovat unionin voimassa olevan arvonlisäverolainsäädännön mukaisia, kunnes jäsenvaltiot hyväksyvät ehdotuksen neuvoston direktiiviksi (COM(2018)0020, 98 artiklan 2 kohta);
11. pitää valitettavana, ettei alueellisista eroista ole käytettävissä riittävästi tietoja, ja katsoo, että tämä saattaa rajoittaa merkittävästi arvonlisäverovajeen mittaamista; kehottaa komissiota tarkistamaan, voisiko alueellisten arvonlisäverovaje-mittausten tuottaminen ja julkaiseminen olla hyödyllinen väline avoimuuden parantamisessa ja arvonlisäverovajeen pienentämisessä;

Alennettujen verokantojen suuren määrän vaikutus yrityksiin

12. katsoo, että alennettujen verokantojen nykyisen kirjavuuden vuoksi yrityksille aiheutuu säännösten noudattamisesta hallinnollista lisärasitetta; toteaa, että arvonlisäverosäännösten noudattamisen kokonaiskustannukset vaihtelevat jäsenvaltioissa yhdestä neljään prosenttia yrityksen liikevaihdosta; toteaa, että digitalisaatio voi olla merkittävä tekijä sääntöjen noudattamisesta yrityksille aiheutuvien kustannusten vähentämisessä;
13. toteaa, että sääntöjen noudattaminen on pk-yrityksille suhteessa kalliimpaa, koska niiden kustannukset ovat kiinteämääräisiä ja yrityksen koosta riippumattomia, ja katsoo, että säännösten noudattamiseen korkeat kustannukset haittaavat pääsyä EU:n sisämarkkinoille; katsoo näin ollen, että EU:n arvonlisäverojärjestelmien keskinäiset erot saattavat jarruttaa unionin sisäistä kauppaa kaikilla yrityksillä, erityisesti pk-yrityksillä; toteaa kuitenkin, että ei ole luotettavaa empiiristä näyttöä erilaisten arvonlisäverojärjestelmien vaikutuksista kansainväliseen kauppaan tai siitä, voisivatko ne luoda eriarvoiset toimintaedellytykset tällaiselle kaupalle erityisesti säännösten noudattamisen korkeiden kustannusten, vapautusten ja puutteellisten palautusjärjestelmien vuoksi;

Keskiviikko 16. helmikuuta 2022

14. panee merkille digitalisaation tarjoamat mahdollisuudet alentaa säännösten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia, joskin nämä hyödyt toteutuvat usein vasta pitkällä aikavälillä; katsoo, että digitaaliset innovaatiot ⁽²⁸⁾ todennäköisesti alentavat säännösten noudattamisen kustannuksia, lisäävät liiketoimien avoimuutta ja karsivat byrokratiaa; korostaa tarvetta varmistaa tietoturvallisuus, yksityisyydensuoja ja liiketietojen luottamuksellisuus; korostaa, että yrityksiä on tuettava toissijaisilla keinoilla ⁽²⁹⁾ EU:n ohjelmien avulla ja että pk-yrityksiä ja muita haavoittuvassa asemassa olevia talouden toimijoita on erityisesti tuettava EU:n järjestämällä digitaaliseen siirtymään liittyvällä koulutuksella, jotta ne voivat hyötyä siirtymästä ja osallistua siihen; korostaa, että tällainen yleinen lähestymistapa pk-yritysten taitotiedon ja käytännön toiminnan digitalisoinnin nopeuttamiseksi hyödyttäisi viime kädessä arvonlisäveron kantamista; korostaa hajautetun tilikirjan teknologian mahdollisuuksia arvonlisäveropetosten, kuten vilpillisiin yhteisöostajiin liittyvien petosten, ehkäisemisessä ja odottaa mielenkiinnolla lainsäädäntöehdotusta arvonlisäveroa koskevien ilmoitusvelvollisuuksien nykyaikaistamisesta; kehottaa lisäksi komissiota laatimaan aloitteen, jolla elinkeinonharjoittajat voivat soveltaa hajautetun tilikirjan teknologiaa helposti ja jolla karsitaan byrokratiaa;

15. toteaa, että kaupankäynnin helpottamiseksi ja oikeusvarmuuden lisäämiseksi sisämarkkinoilla komission olisi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa parannettava Euroopan verotietokantaa, joka on yrityksille tarkoitettu arvonlisäverotietoja koskeva EU:n verkkoportaali; korostaa, että portaalin olisi tarjottava nopeasti, ajantasaisesti ja tarkasti olennaiset tiedot arvonlisäverojärjestelmän täytäntöönpanosta eri jäsenvaltioissa ja etenkin erilaisten tavaroiden ja palvelujen oikeista arvonlisäverokannoista eri jäsenvaltioissa sekä nollaverokannan ehdoista; toteaa, että tällainen portaali voisi myös auttaa tämänhetkisen arvonlisäverovajeen korjaamisessa; ehdottaa, että EU:n laajennettu arvonlisäveron erityisjärjestelmä otetaan käyttöön arvonlisäverotietoja koskevassa EU:n verkkoportaalissa;

16. huomauttaa, että EU:n laajennettu arvonlisäveron erityisjärjestelmä on esimerkki digitaalisesta innovaatiosta, jonka avulla EU:n yritykset voivat yksinkertaistaa arvonlisäveron maksamista ja näin ollen sääntöjen noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia sähköisen kaupankäynnin alalla EU:ssa; toteaa, että tällainen sääntöjen noudattamisesta aiheutuvien kustannusten vähentäminen hyödyttää erityisesti pk-yrityksiä; panee merkille, että komissio on valmis ehdottamaan arvonlisäverodirektiiviin vuodelle 2022 tai 2023 sellaista muutosta, jolla laennetaan laajennetun arvonlisäveron erityisjärjestelmän soveltamisalaa entisestään; kehottaa komissiota tutkimaan, miten laajennetun arvonlisäveron erityisjärjestelmän soveltamisalaa voidaan kasvattaa;

17. kehottaa jäsenvaltioita lisäämään ja parantamaan keskinäistä yhteistyötä ja soveltamaan helmikuussa 2020 hyväksytyjä alv-maksutietojen vaihtoa koskevia sääntöjä kaikilta osin helpottaakseen veropetosten havaitsemista rajat ylittävissä sähköisissä liiketoimissa;

18. toteaa, että jäsenvaltiot käyttävät jo uutta teknologiaa parantaakseen kotimaisten ostosten verotuksellista tarkastamista; ymmärtää, että nämä kansalliset toimenpiteet on otettava huomioon kaikissa arvonlisäverojärjestelmän uudistuksissa, koska ne ovat harkitsemisen arvoisia hyviä käytäntöjä; kannattaa tältä osin koordinoinnin lisäämistä jäsenvaltioiden välillä, jotta rajat ylittäviä liiketoimia voidaan helpottaa ilman, että toimijoille ja kuluttajille aiheutuu kohtuuttomia kustannuksia; kehottaa komissiota esittämään konkreettisia ehdotuksia nopeamman EU:n sisäisiä arvonlisäveron alaisia liiketoimia koskevan tietojenvaihtojärjestelmän edistämiseksi ja sen saattamiseksi yhteentoimivaksi kansallisten mekanismien kanssa; kannattaa sähköisen laskutuksen laajentamista ja kehottaa ottamaan käyttöön sähköistä laskutusta koskevan EU:n standardin, jolla yhdenmukaistetaan erityisesti sähköisessä laskussa olevat tiedot, jotta voidaan helpottaa yhteentoimivuutta rajojen yli, varmistaa oikeudellisten velvoitteiden noudattaminen, lisätä liiketoimien avoimuutta ja siten vähentää petoksia ja virheitä;

19. korostaa, että on kiireesti puututtava rajat ylittäviin arvonlisäveropetoksiin ja karusellipetoksiin panemalla asianmukaisesti täytäntöön tehokkaat tietojenvaihtomekanismit ja antamalla kansallisille viranomaisille ja muille viranomaisille, kuten OLAFille, riittävät resurssit (henkilöstöön liittyvät, taloudelliset, tekniset ja teknologiset); korostaa Eurofiscin kaltaisten elinten arvokasta panosta; muistuttaa maksupalveluntarjoajien roolista ja tarpeesta taata arvonlisäveroa koskevan raportoinnin korkea taso; katsoo, että on välttämätöntä saada komissiolta vaikutuksia koskeva tutkimus, jossa arvioidaan yleisen käännetyn verovelvollisuuden mekanismeja, joka otettiin käyttöön useassa jäsenvaltiossa,

⁽²⁸⁾ Esimerkiksi tekoäly, massadata ja lohkoketjuteknologia.

⁽²⁹⁾ Tällä tarkoitetaan, että tuki tulee ensisijaisesti jäsenvaltioilta ja sen jälkeen EU:lta.

Keskiviikko 16. helmikuuta 2022

kun ne panivat täytäntöön tietyn kynnysarvon ylittäviin tavaroiden luovutuksiin ja palvelujen suorituksiin tilapäisesti sovellettavan yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismista annetun neuvoston direktiivin⁽³⁰⁾, ja toteaa, että sen avulla voidaan torjua vilpillisiin yhteisöostajiin liittyviä petoksia ja arvioida erityisesti sen vaikutuksia kaikenlaisten arvonlisäveropetosten torjuntaan ja yrityksille sääntöjen noudattamisesta aiheutuviin kustannuksiin;

20. toteaa, että erilaisten verokantojen suuri määrä voi aiheuttaa hintavääristymiä sisämarkkinoilla, mikä luo kannustimia rajat ylittävälle ostoksille; toteaa, että erityisesti arvonlisäverokantojen moninaisuus kannustaa hyödyntämään maiden välisiä hintaeroja siirtämällä kulutusta alempien arvonlisäverokantojen jäsenvaltioihin, mikä vääristää valtioiden tulojenkantoa;

21. muistuttaa, että yritysten on saatava helposti ja keskitetysti tietoja verokannoista, eri jäsenvaltioissa eri tavaroihin ja palveluihin sovellettavista oikeista arvonlisäverokannoista sekä nollaverokannan ehdoista; muistuttaa, että yritykset tarvitsevat myös selkeitä ja yksiselitteisiä arvonlisäverosääntöjä, jotta edistetään rajat ylittävää liiketoimintaa ja vähennetään yritysten hallinnollista rasitetta; suhtautuu tältä osin myönteisesti yksinkertaistettuun ja digitalisoituun menetelmään, jolla rajat ylittävää liiketoimintaa harjoittavat pienyritykset rekisteröidään verkkoportaalisissa arvonlisäverojärjestelmään, mikä vähentää kustannuksia ja hallinnollista rasitetta; toteaa, että 26 jäsenvaltiota 27:stä käyttää alennettuja verokantoja olennaisena osana vero- ja sosiaalipolitiikkaansa; muistuttaa, että yhteinen verkkotietoportaalit arvonlisäverojärjestelmien täytäntöönpanosta eri jäsenvaltioissa edistäisi rajat ylittävää toimintaa ja vähentäisi yritysten hallinnollista rasitetta;

22. suhtautuu myönteisesti positiiviseen kehitykseen, jossa sääntöjen noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia vähennetään jatkamalla yritysten ja julkishallinnon digitalisointia; toteaa, että OECD-maissa verosäännösten noudattamiseen tarvittava aika väheni vuosina 2006–2020 230 tunnista 162 tuntiin, mikä johtui pääasiassa sähköisten ilmoitus- ja maksujärjestelmien käyttöönottoamisesta⁽³¹⁾;

23. korostaa, että hyvin suunniteltu arvonlisäverojärjestelmä on neutraali eikä sen pitäisi vaikuttaa kauppaan, mutta toteaa, että periaatteen noudattamista on käytännössä vaikea seurata maailmanlaajuisesti, kun otetaan huomioon arvonlisäverovapautusten soveltaminen, palautusjärjestelmien tehottomuus ja verokantojen moninaisuus, jotka lisäävät säännösten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia; muistuttaa, että tehokas arvonlisäverojärjestelmä auttaa verovilpin ja verosuunnittelun torjunnassa; korostaa, että yhä useammat pk-yritykset ovat halukkaita käymään kauppaa kaikkialla EU:ssa erityisesti sähköisten maksutapahtumien kautta ja että EU:n arvonlisäverojärjestelmällä olisi pyrittävä helpottamaan tällaista rajat ylittävää kasvua;

24. toteaa empiirisen näytön osoittavan, että nykyinen useiden arvonlisäverokantojen järjestelmä on jäsenvaltioissa regressiivinen mitattuna prosenttiosuutena käytettävissä olevista tuloista mutta mitattuna prosenttiosuutena menoista se on useimmissa jäsenvaltioissa yleensä suhteellinen tai hieman progressiivinen; toteaa lisäksi, että menojen perusteella laskettuna nykyinen alennettujen ja nollatason arvonlisäverokantojen järjestelmä edistää osaltaan arvonlisäveron progressiivisuutta yhtenäisen arvonlisäverokannan järjestelmiä paremmin; toteaa lisäksi näytön osoittavan, että arvonlisäveron progressiivisuutta edistävät vain sellaiset arvonlisäverokannat, jotka on alennettu pienituloisten kotitalouksien tukemiseksi (kuten elintarvikkeiden alennetut verokannat); kehottaa jäsenvaltioita tähtäämään nimenomaan alemman tulotason kotitalouksien tukemiseen ottaessaan käyttöön alennettuja arvonlisäverokantoja;

25. korostaa, että jäsenvaltioiden olisi saatava soveltaa välttämättömyshyödykkeisiin arvonlisäveron nollaverokantaa;

Alennettujen arvonlisäverokantojen vaikutus kuluttajiin sekä sosiaalisiin tavoitteisiin ja ympäristötavoitteisiin

26. toteaa, että alennettujen verokantojen käyttö ei johda järjestään kuluttajahintojen pysyvään alenemiseen ja että alennettujen verokannan tehokkuus riippuu monista tekijöistä, kuten siitä, missä määrin yritykset siirtävät sen vaikutuksen kuluttajille, sen ajallisesta kestosta, alennuksen suuruudesta ja verokantajärjestelmän monimutkaisuudesta; korostaa, että alennusten täysimittainen siirtyminen hintoihin on näin ollen monimutkaista eikä niitä pitäisi toteuttaa ilman asianmukaista vaikutustenarviointia; toteaa myös, että vaikka nykyiset alennetut ja nollatason arvonlisäverokannat tuovat EU:n pienituloisille kotitalouksille suurempaa suhteellista etua (mitattuna osuutena menoista), niistä on tyypillisesti enemmän hyötyä absoluuttisena summana (käteinen) suurituloisille kotitalouksille; toteaa siksi, että tarvitaan laajoja analyyseja ja vaikutustenarviointia sen varmistamiseksi, että alennuksia sovelletaan vain silloin, kun niistä voi olla hyötyä pienituloisille kotitalouksille;

⁽³⁰⁾ Neuvoston direktiivi (EU) 2018/2057, annettu 20. joulukuuta 2018, yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta tietyn kynnysarvon ylittäviin tavaroiden luovutuksiin ja palvelujen suorituksiin tilapäisesti sovellettavan yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismin osalta (EUVL L 329, 27.12.2018, s. 3).

⁽³¹⁾ PWC:n ja Maailmanpankkiryhmän 26. marraskuuta 2019 julkaistu verotusta koskeva tutkimus "Paying Taxes 2020: The changing landscape of tax policy and administration across 190 economies", s. 27.

Keskiviikko 16. helmikuuta 2022

27. korostaa, että alennetuilla verokannoilla pyritään yleensä oikeutetusti varmistamaan, että välttämättömyyshyödykkeet ovat kaikkien saatavilla; korostaa, että välttämättömyyshyödykkeiden (esimerkiksi elintarvikkeet) alennetut arvonlisäverokannat edistävät yleensä arvonlisäveron progressiivisuutta; korostaa, että alennetut verokannat voivat olla vaikuttavampia yhteiskunnissa, joissa tulot ovat suuret ja joissa esiintyy paljon sosiaalista ja taloudellista eriarvoisuutta; toteaa, että alennettujen arvonlisäverokantojen tehokkuudesta yhteiskunnan kannalta toivottavien tai ympäristöhyödykkeiden edistämiseksi on vain vähän näyttöä, eikä sekään ole yksiselitteistä;

28. on erittäin huolestunut kulutusverojen regressiivisistä luonteista; korostaa, että arvonlisävero olisi pidettävä alhaisena, koska se rasittaa suhteettomasti pienituloisia kotitalouksia, mikä pahentaa eriarvoisuutta varallisuuden jakautumisessa;

29. toteaa, että alennettujen arvonlisäverokantojen tehokkuutta ympäristöystävällisten hyödykkeiden edistämiseksi on vieläkin vaikea arvioida, koska empiirinen näyttö puuttuu, vaikka tietyissä tapauksissa ja tietyillä malleilla myönteisiä vaikutuksia voidaan mitata; korostaa kuitenkin, että ympäristöystävällisen kulutuksen edistämiseksi on ensisijaisen tärkeää, että jäsenvaltiot luopuvat asteittain kaikista ympäristölle haitallisten tavaroiden ja palvelujen alennetuista verokannoista; kehottaa jäsenvaltioita luopumaan suuripäästöisten tavaroiden ja palvelujen alennetuista verokannoista asteittain vuoteen 2030 mennessä, jotta voidaan saavuttaa Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa vahvistetut EU:n ilmastotavoitteet; kehottaa jäsenvaltioita tutkimaan hyvitysmekanismien toteuttamista pienituloisten kotitalouksien avuksi, jotta ne pärjäisivät pienemmällä käytettävissä olevilla tuloilla, kun saatavien tavaroiden ja palvelujen arvonlisäverokannat nousevat;

30. korostaa tässä yhteydessä, että alennettujen verokantojen yhteydessä olisi aina otettava huomioon julkisen talouden kestävyys; toteaa, että yhdenmukaiseen arvonlisäverojärjestelmään tähtäävässä järjeittämisessä olisi otettava huomioon aikaisemmin ja väliaikaisesti sovelletut alennetut verokannat muiden edellytysten täytyessä;

31. korostaa näytön viittaavan siihen, että alennetut arvonlisäverokannat ovat melko tehottomia sosiaalisten tavoitteiden tai ympäristötavoitteiden saavuttamisen kannalta valtiolle aiheutuvien huomattavien kustannusten vuoksi, kun otetaan huomioon verokantojen erojen suuruus, verotulojen väheneminen, hallinnollisten kustannusten kasvu, kalliit tarkastukset, talous- ja yhteiskuntaelämän edustajien harjoittama painostus, säännösten noudattamisesta aiheutuvat kustannukset, talouden vääristymät ja jopa verovilppi, sekä kohderyhmän tavoittamisen vaikeus;

32. toteaa, että muiden kuin yleisten arvonlisäverokantojen vaikuttavuuden ja tehokkuuden täysipainoinen arviointi edellyttää niiden vertaamista vaihtoehtoihin politiikan välineisiin; katsoo, että nämä toimenpiteet voivat olla vaikuttavampia, joustavampia, näkyvämpiä ja kannattavampia välineitä näiden sosiaalisten tavoitteiden ja ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi, jos valtiot käyttävät niitä tehokkaasti; panee kuitenkin merkille, että nämä välineet ovat kansallisen verotuksellisen itsemääräämisoikeuden ytimessä ja että ne kuuluvat kansalliseen toimivaltaan, koska niitä yhdenmukaistavaa EU:n lainsäädäntöä ei ole; huomauttaa, että niissä on joka tapauksessa noudatettava EU:n kilpailupolitiikkaa;

33. korostaa, että laadittaessa vaikuttavaa taloudellista, sosiaalista ja vihreää kokonaisvaltaista verojärjestelmää on syytä tutkia yhdenmukaista arvonlisäverojärjestelmää yhdistettynä vaihtoehtoihin politiikan välineisiin ja joukkoon sosiaalisia uudistuksia ja ympäristöverotuksellisia välineitä, kunhan ne eivät rasita pienituloisia kotitalouksia kohtuuttomasti; toteaa, että Uuden-Seelannin arvonlisäverojärjestelmä perustuu yhdenmukaiseen 15 prosentin kiinteään verokantaan ja että maa myöntää vähävaraisille kotitalouksille verohyvityksiä; korostaa, että pyrkimykset yksinkertaistaa tai yhdenmukaistaa arvonlisäverojärjestelmää EU:ssa eivät johtaisi korkeampiin yleisiin arvonlisäverokantoihin; palauttaa mieliin, että kiinteämääräiset tuet ja tiedotuskampanjat voisivat edelleen olla meriittihyödykkeitä edistävä vaihtoehto;

Päätelmät

34. palauttaa mieliin, että arvonlisäverotulot ovat yksi tärkeimmistä julkisten tulojen lähteistä ja että niiden osuus on keskimäärin noin 21 prosenttia kokonaisverotuloista EU:ssa; toteaa, että arvonlisäverovaje on EU:ssa keskimäärin 10 prosenttia ja että arvonlisäverotulot ovat myös unionin talousarvion omia varoja; korostaa, että kaikenlainen arvonlisäveropohjan alentaminen voi johtaa julkisen talouden tulojen menetykseen; kehottaa kansallisia veroviranomaisia toteuttamaan aloitteita arvonlisäverovajeen pienentämiseksi, jotta kohennetaan julkista taloutta erityisesti covid-19-pandemian aiheuttaman talouden laskusuhdanteen valossa ja vahvistetaan EU:n omia varoja;

35. pitää tässä yhteydessä myönteisenä, että jäsenvaltioiden veroviranomaisten välisessä yhteistyössä on edistytty merkittävästi viime vuosikymmenen aikana; kannattaa sitä, että jäsenvaltiot jatkavat keskusteluja hallinnollisen yhteistyön vahvistamiseksi;

36. toistaa DIW ECON -konsulttiyhtiön tutkimuksen päätelmät, joissa korostetaan, että yleistä verokantaa sovellettiin jäsenvaltioissa keskimäärin 71 prosenttiin kokonaisveropohjasta vuonna 2019; toteaa, että arvonlisäverojärjestelmien moninaisuudesta johtuvia sääntöjen noudattamisen kustannuksia voidaan vähentää merkittävästi jatkamalla yritysten ja julkishallinnon digitalisointia; huomauttaa, että arvonlisäverojärjestelmien moninaisuuden aiheuttamat kustannukset yrityksille, erityisesti pk-yrityksille, sen mahdollisesti sisämarkkinoille ja kauppaan aiheuttamat vääristymät sekä sen vaikutukset valtioiden tulojen menetyksiin on arvioitava huolellisesti, jotta EU:ssa voidaan saada aikaan yhtenäinen, oikeudenmukainen ja tehokas arvonlisäverojärjestelmä; toteaa, että elintarvikkeiden kaltaisiin välttämättömyyshyödykkeisiin sovellettava alennettu verokanta tekee arvonlisäverosta yleensä progressiivisemmän ja että pienituloiset kotitaloudet hyötyvät alennetuista arvonlisäverokannoista vaikka ne ovatkin vähemmän tehokkaita tulonjaon tai ympäristötavoitteiden saavuttamisen kannalta;

37. toteaa, että vaikeudet pienentää jäsenvaltioiden välistä arvonlisäverovajetta johtuvat eri tekijöiden yhteisvaikutuksesta ja että näitä tekijöitä ovat esimerkiksi tarve säilyttää tietty määrä arvonlisäverovapautuksia tietyille tavaroille ja palveluille ja jäsenvaltioiden halu pitää käytössä vähintään viiden prosentin alennettuja verokantoja; katsoo, että jäsenvaltioiden on voitava säilyttää mahdollisuus määrittää omat arvonlisäverokantansa, koska arvonlisävero on tärkeä talousarvioväline;

38. kehottaa ottamaan käyttöön yksinkertaistetun ja nykyaikaistetun arvonlisäverojärjestelmän, jolla rajoitetaan vapautuksia ja muita kuin yleisiä verokantoja, jotta parannetaan oikeudenmukaista ja tehokasta kilpailua yritysten välillä sisämarkkinoilla, alennetaan sääntöjen noudattamisen kustannuksia ja edistetään sääntöjen vapaaehtoista noudattamista; toteaa, että tällainen yksinkertaistettu arvonlisäverojärjestelmä saisi lisähyötyjä laajennetusta arvonlisäveron erityisjärjestelmästä, sillä se vähentäisi eurooppalaisille yrityksille sääntöjen noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia ja edistäisi unionin sisäistä kauppaa; panee merkille Portugalin entisenä neuvoston puheenjohtajavaltiona ja Slovenian nykyisenä puheenjohtajavaltiona tekemän ehdotuksen poistaa jäsenvaltioiden tasolla asteittain kaikki alennetut ja nollatason arvonlisäverokannat ympäristölle haitallisilta tavaroilta ja palveluilta, kuten fossiilisilta polttoaineilta, kemiallisilta torjunta-aineilta ja kemiallisilta lannoitteilta; kehottaa tutkimaan pienituloisia kotitalouksia koskevien sosiaalisten toimenpiteiden toteuttamista, jotta voidaan hyvittää käytettävissä olevien tulojen pieneneminen, kun saastuttavien tavaroiden ja palvelujen arvonlisäverokannat nousevat; kehottaa jäsenvaltioita hyväksymään nopeasti ehdotuksen tarkistetuksi arvonlisäverokantoja koskevaksi direktiiviksi ⁽³²⁾;

39. korostaa, että arvonlisäverovaje on pääasiassa seurausta kussakin jäsenvaltiossa vaikuttavien tekijöiden yhteispelistä, ja toteaa, että näitä tekijöitä ovat muun muassa lainsäädännön porsaanreiät, verohallintojen resurssien ja digitaalisen tehokkuuden puute, täytäntöönpano- ja täytäntöönpanon valvontatoimien tehottomuus erityisesti veropetosten ja veronkierron torjunnassa ja aggressiivinen verosuunnittelu; kehottaa tässä yhteydessä jäsenvaltioita parantamaan hallinnollista yhteistyötä ja edistämään kansallisten veroviranomaisten toimintaa; suhtautuu myönteisesti Transaction Network Analysis -välineeseen ja kannattaa tiiviimmän yhteistyön rakentamista Eurofiscin jäsenten välillä karusellipetosten nopeaksi havaitsemiseksi; kehottaa Euroopan tulevaisuuskonferenssia käsittelemään tätä kysymystä EU:n taloudellisten etujen suojaamisen yhteydessä;

40. katsoo, että on tutkittava mahdollisuutta ottaa käyttöön sähköinen laskutus kaikissa jäsenvaltioissa yhdenmukaisemmalla tavalla eikä vain sen nykyisessä pakollisessa muodossa EU:n julkisissa hankinnoissa, koska sähköinen laskutus on osoittautunut tehokkaaksi välineeksi petosten ja vilpin torjunnassa niissä valtioissa, joissa se on otettu käyttöön myös muissa transaktioissa, ja koska se on myös johtanut yksinkertaistamiseen ja säännösten noudattamisesta aiheutuvien kustannusten alentamiseen;

41. muistuttaa, että parlamentin aloitteesta perustetun EU:n veroalan seurantakeskuksen riippumattomuus ja puoluepoliittinen sitoutumattomuus ovat tärkeitä; korostaa, että kauden 2021–2027 Fiscalis-ohjelma on välttämätön väline nopean ja rakentavan yhteistyön edistämiseksi veroviranomaisten välillä;

42. palauttaa mieliin, että alennettujen verokantojen tehokkuutta toimintapolitiikan välineinä on aina arvioitava muihin käytössä oleviin toimintapolitiikan välineisiin liittyvässä erityisessä asiayhteydessä; lisää, että alennetuilla verokannoilla täydennetään usein olemassa olevia sosiaali- ja ympäristöpolitiikan välineitä ja että suorat verokannustimet, kuten verovapaat osuudet ja progressiiviset verokannat, ovat välineitä, jotka kohdistuvat tehokkaammin pienituloisten kotitalouksien hyväksi ja ovat yleensä edullisempia muiden edellytysten täyttyessä;

⁽³²⁾ COM(2018)0020.

Keskiviikko 16. helmikuuta 2022

43. painottaa, että on välttämätöntä siirtyä sellaiseen lopulliseen arvonlisäverojärjestelmään, joka perustuu määräraikassa tapahtuvan verotuksen periaatteeseen; kehottaa neuvostoa mahdollisimman pian hyväksymään 25. toukokuuta 2018 annetun ehdotuksen direktiiviksi (COM(2018)0329), kun otetaan huomioon menetettyjen kansallisten ja EU:n talousarviovarojen määrä nykyisessä järjestelmässä; korostaa tässä yhteydessä tulevan lopullisen arvonlisäverojärjestelmän pääperiaatteita, joiden mukaan tavaroiden unioniluovutusten rajat ylittävä verotus tapahtuu määränpäässä ja tavarantoimittaja perii ja laskuttaa arvonlisäveron määräjäsenvaltiossa;

44. kehottaa komissiota antamaan tämän mietinnön jatkotoimina konkreettisia lainsäädäntöehdotuksia, joissa käsitellään edellä mainittuja aiheita; kehottaa neuvostoa arvostamaan arvonlisäverojärjestelmän asianmukaista uudistamista koskevaa vuoropuhelua ja yhteistyötä parlamentin kanssa ja ottamaan huomioon nämä ehdotukset sekä antamaan arvoa myös perustavanlaatuiselle tarpeelle taata demokraattisuus EU:n veropolitiikan muutoksissa;

45. tukee tilintarkastustuomioistuimen ehdotusta⁽³³⁾ harkita sellaisen mekanismin käyttöönottoa, jolla monivuotisen rahoituskehyksen kattamana ajanjaksona voidaan tarkistaa monivuotista painotettua keskimääräistä arvonlisäverokantaa, jotta vältetään arvonlisäveroon perustuvan rahoitusosuuden vääristyminen kyseisenä aikana, jos jäsenvaltio päättää muuttaa arvonlisäveropolitiikkaansa;

46. toteaa, että arvonlisäverodirektiivi on hyväksyttävä neuvostossa yksimielisesti SEUT 113 artiklan mukaisesti;

47. palauttaa mieliin, että verotunnistenumero on hyödyllinen väline, jolla taataan verovelvoitteiden noudattaminen ja kunnioittaminen; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tutkimaan kaikkia mahdollisia tapoja, joilla verotunnistenumero voi toimia raportoinnin korkean tehokkuuden varmistavana mekanismina;

48. kannattaa ajatusta vuodesta 2015 käytössä olleen laajennetun arvonlisäveron erityisjärjestelmän soveltamisalan laajentamisesta kattamaan arvonlisäveron ilmoittaminen ja maksaminen; korostaa, että laajennetun arvonlisäveron erityisjärjestelmän mukauttaminen on kohdennettava erityisesti kasvavaa sähköistä kaupankäyntiä ajatellen;

49. kehottaa komissiota arvioimaan nykyistä kehystä ja esittämään konkreettisia lainsäädäntöehdotuksia rajat ylittävien liiketoimien tarkastamisesta, sillä tätä on vahvistettava arvonlisäveron varmistamiseksi; korostaa tässä yhteydessä tarvetta käsitellä erityisesti mahdollisuuksia, joita syntyy sellaisten uusien digitaaliteknologioiden käyttämisestä, joissa on veronmaksajien oikeuksista johtuen korkeat tietosuojat ja yksityisyysstandardit;

50. muistuttaa, että on tärkeää taata sähköisen kaupankäynnin alv-säännöksiä koskevan paketin täysimääräinen saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä ja asianmukainen täytäntöönpano; kehottaa komissiota arvioimaan, mikä tilanne on tältä osin, ja esittämään konkreettisia ehdotuksia sääntöjen mukauttamiseksi tarvittaessa, ottaen huomioon sähköisen kaupankäynnin eksponentiaalinen kasvu; toteaa, että sähköisen kaupankäynnin alalla on huomattava arvonlisäverovaje; kehottaa komissiota tutkimaan Euroopan tilintarkastustuomioistuimen asiasta antaman erityiskertomuksen päätelmiä, jotta arvonlisäverovaje voidaan korjata;

51. muistuttaa, että on tärkeää käydä tiiviimpää vuoropuhelua arvonlisäverosta kansainvälisten kumppaneiden, pääasiassa tärkeimpien kauppakumppaneiden, kanssa; katsoo, että tämän yhteistyön lähtökohtana olisi oltava hallinnollisen yhteistyön periaate, jotta taataan tarkoituksenmukainen tietojenvaihto, joka voi auttaa torjumaan veropetoksiin tai -vilppiin johtavia järjestelmiä;

52. panee merkille komission aikomuksen muuttaa arvonlisäverokomiteansa luonnetta ja tulevaa komiteamenettelyä koskevia tavoitteitaan; korostaa, että parlamentin kantaan on luotettava tässä asiassa; muistuttaa, että on varmistettava, että verotusta koskevaa EU:n institutionaalista kehystä ja välillisen verotuksen toimivallan jakoa noudatetaan täysimääräisesti;

o

o o

53. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.

⁽³³⁾ Lausunto nro 11/2020.